SERVICECENTRALEN 30 år

En mötesplats för seniorer i Kyrkslätt

Servicecentralen i Kyrkslätt är ritad av arkitektbyrån Veikko Voutila och togs i bruk hösten 1991.

Då Kyrkslätt 1980 fyllde 650 år höll kommunfullmäktige ett jubileumssammanträde den 22 mars. Fullmäktige beslöt då grunda en jubileumsfond för att stöda unga personer i Kyrkslätt. Dessutom gav man kommunstyrelsen i uppdrag att föreslå åtgärder som prioriterar yrkesutbildning, biblioteksverksamhet och utbyggnad av serviceboende samt olika former av service för äldre. *(palvelutyyppisten asuntojen rakentaminen sekä erimuotoisten palvelujen järjestäminen vanhuksille)*.

Ett nytt huvudbibliotek byggdes i kommunen 1982 och yrkesskolan kunde inleda sin verksamhet 1986 i en nybyggd skolbyggnad, men byggandet av ett servicecentrum för äldre drog ut på tiden. I juni 1987 hade man kommit så långt att kommunstyrelsen kunde behandla en preliminär plan för ett servicehus för äldre. Kommunstyrelsen beslöt godkänna förslaget med vissa inskränkningar. Man beslöt att en terapibassäng som ingick i planen lämnas bort, men att byggnaden planeras så att det är möjligt att senare bygga bassängen om den anses vara nödvändig. Kommunfullmäktige godkände den preliminära planen den 25 juni 1987 och konstaterade att servicehuset, i enlighet med kommunplanen, byggs 1989. (Kommunfullmäktige 25.6.1987 § 136)

Byggnadsritningarna, som var gjorda av Arkkitehtitoimisto Veikko Voutila Oy, godkändes av tekniska nämnden den 21 januari 1988. Nu hade man minskat våningsytan bland annat genom att lämna bort terapibassängen och flytta förvaringsutrymmen till en barack som redan fanns på den tomt där servicecentret skulle uppföras. Baracken skulle för övrigt användas som hobbyutrymme i anslutning till servicecentret. I den reviderade planen omfattade husets servicedel 702 kvadratmeter medan baracken omfattade 92,5 kvadratmeter. Kostnaderna för bygget beräknades uppgå till 8,3 milj. mark.

Servicecentralen i Kyrkslätt idag, hösten 2021. I bakgrunden Servicehuset som stod färdigt 2004.

På den tomt där servicehuset eller servicecentralen byggdes fanns en s.k. barack, som efter kriget hade levererats av Puutalo Oy som krigsskadestånd till Porkala marinbas. Baracken används numera som hobbyutrymme i anslutning till servicecentralen.

Hobbyhuset (s.k. barack)

Att bygga servicehuset ingick i kommunplanen för 1988–1992. Men då länsstyrelsen avlägsnade projektet från den stadfästa realiseringsplanen för social- och hälsovården för 1988–1992 innebar det att staten inte gav ekonomiskt understöd för byggandet av servicehuset. Kommunstyrelsen tillsatte därför den 6 juni 1988 en arbetsgrupp som fick utreda möjligheterna att trots allt bygga servicehuset. Arbetsgruppen fick också i uppdrag att vidta åtgärder för att grunda en stiftelse som kunde bygga servicehuset. Samtidigt skulle arbetsgruppen skrida till förberedande åtgärder så att stiftelsen av Penningautomatföreningen kunde ansöka om bidrag som motsvarar den uteblivna statsandelen.

Arbetsgruppen godkände den 9 september 1988 ett förslag till stadgar för stiftelsen. Kommunstyrelsen beslöt å sin sida den 19 september 1988 föreslå att kommunfullmäktige grundar *Stiftelsen Kyrkslätts Servicecentral för åldringar* och godkänner stiftelsens stadgar. Tio dagar senare godkände fullmäktige kommunstyrelsens förslag och beslöt överlåta 150 000 mark som grundkapital till den nygrundade stiftelsen.

Enligt stadgarna var stiftelsens ändamål att stöda äldreomsorgen i Kyrkslätt. Stiftelsen skulle förverkliga sitt ändamål genom att uppföra ett servicehus som den hyr, utan att eftertrakta vinst, till Kyrkslätts kommun. Stiftelsens styrelse hade fem ledamöter som utsågs av kommunstyrelsen. Den första styrelsen bestod av Timo Haapaniemi, ordförande, Edvard Eriksson, Pirkko Lehtinen, Stig Häggman och Karl-Gustav Lindström.

Styrelsens uppgift var att låta bygga servicecentralen och ordna finansieringen. Priset för bygget beräknades nu uppgå till 11 miljoner mark, av vilken summa bidraget från Penningautomatföreningen utgjorde 4 miljoner mark. Den 30 augusti 1990 behandlade och godkände kommunfullmäktige en ansökan från Stiftelsen för servicecentralen om att kommunen beviljar proprieborgen för två långfristiga lån, om sammanlagt 7 miljoner mark, som stiftelsen ämnade lyfta för att kunna finansiera bygget av servicecentralen

Den 2 oktober 1990 undertecknades avtalet om att bygga servicecentralen. Husets våningsyta var 1 165 kvadratmeter medan nyttoarealen var 794 kvadratmeter. I byggnaden fanns en matsal med 80 platser, och ett kök i vilket man kan laga mat både för husets matgäster och mat som levereras till olika kunder, bl.a. genom kommunens hemvård. Dessutom omfattade huset motionsutrymmen, läkarmottagning, ett litet bibliotek, en mottagning för fotvård samt tvättstuga och bastu.

Avtalet om att bygga servicecentralen undertecknades den 2 oktober 1990 av kommunstyrelsens ordförande Timo Haapaniemi (t.v.) och Kalle-Pekka Sävelkoski (t.h.), representant för huvudentreprenören YIT-Yhtymä Oy. Foto Satu Summanen (KS-kuvat)

Byggnadsarbetet kom genast i gång då avtalet hade undertecknats. Servicecentralen byggdes på en tomt i kvarteret K 172 på Prästgårdsbackens byggnadsplanområde som stiftelsen arrenderade av Kyrkslätts kommun. Därav kom att servicecentralen allmänt kallades Prästgårdsbackens servicehus. Byggnaden stod färdig i slutet av augusti 1991 och kunde formellt tas emot månadens sista dag. Den 23 september började man tillverka mat för arbetscentralen och hemvården i Kyrkslätt. Den egentliga verksamheten i huset inleddes den 1 oktober 1991.

Syftet med servicecentralen var att betjäna åldringar, olika specialgrupper och föreningar som representerar t.ex. pensionärer och veteraner i Kyrkslätt. I servicecentralen erbjöds seniorerna måltidsservice, olika motions- och hobbykurser samt fotvård. Klienter inom hemvården kunde också bada bastu i huset. Det fanns också ett litet bibliotek där kunderna kunde låna böcker och CD-skivor. Föreningarna fick från början, för sina sammankomster, gratis använda utrymmen i huset, vilket har varit mycket uppskattat. Under de första tio åren var Raili Krogerus föreståndare för servicecentralen.

Servicecentralens föreståndare Raili Krogerus och socialdirektör Guy Hindrén.

Den 27 september 1999 godkändes nya stadgar för stiftelsen, vilket innebar att servicecentralen bröts ut från kommunkoncernen. Stiftelsens nya namn var **Kirkkonummen Palvelukeskussäätiö, Stiftelsen för Kyrkslätts servicecentral**. Enligt de nya stadgarna hade styrelsen sju medlemmar. Fyra medlemmar representerade olika föreningar medan tre styrelsemedlemmar utsågs av kommunstyrelsen. Genom stadgeändringen kunde flera föreningar och organisationer kopplas till verksamheten och aktivare ta del i beslutsfattandet. Styrelsens sammansättning har därefter ännu en gång förändrats då stiftelsen på initiativ av kommunen fick nya stadgar 2016. Nu knöts stiftelsen närmare Kyrkslätts kommun och blev en del av kommunkoncernen. Enligt de nya stadgarna består stiftelsens styrelse av fyra medlemmar utsedda av kommunstyrelsen och tre utsedda av pensionärs- och veteranföreningarna i Kyrkslätt.

Flera stolar behövdes

Då man den 1 oktober 1996 firade servicehusets femårsdag deltog närmare 200 personer i festen. Man fick snabbt leta rätt på flera stolar för publiken. I festtalet konstaterade stiftelsens ordförande, Timo Haapaniemi, att mörka moln hopade sig för servicecentralen. Socialnämnden hade nämligen, från och med början av år 1997, sagt upp sitt avtal med stiftelsen om matleveranser till kunder inom hemvården.

Trots det rådde feststämning, och jubilaren fick mottaga många gratulationer av bland annat föreningar som brukade hålla sina sammanträden i huset.

Norra Kyrkslätts pensionärer gratulerade med en dikt som uttryckte deras glädje över servicecentralen

Det bästa vi fått

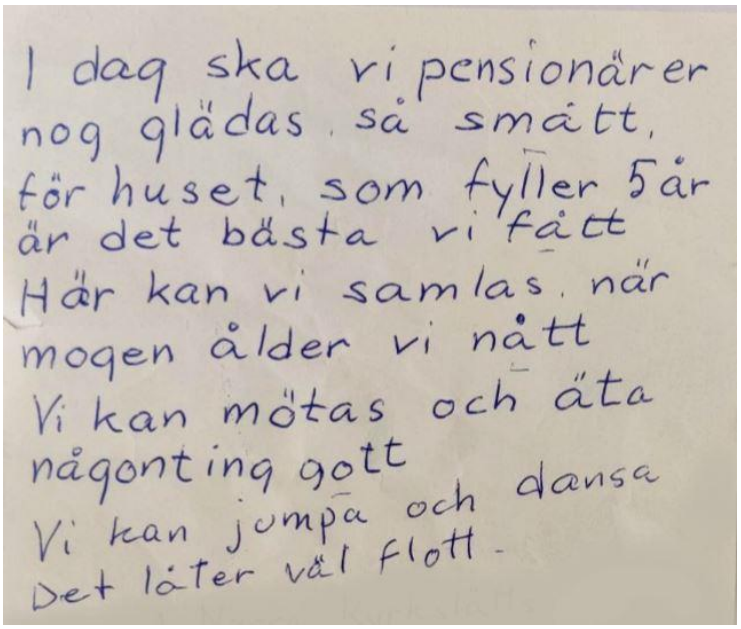

I dag ska vi pensionärer
nog glädas så smått,
för huset, som fyller 5 år
är det bästa vi fått
Här kan vi samlas, när
mogen ålder vi nått
Vi kan mötas och äta
någonting gott
Vi kan jumpa och dansa
Det låter väl flott.

Stiftelsens ordförande Timo Haapaniemi och servicecentralens t.f. föreståndare Raija Lappalainen tar emot gratulationer.

Anna-Maija Saramäki och Magdalena Varjonen från Volshemmet gratulerade

Kyrkslätts kommun representerades på 5-årsfesten av från vänster socialnämndens ordförande Raili Leidenius, Håkan Forstén, Raija Vahasalo och kommundirektör Kaj Gustafsson.

Måltidstjänster

Då servicecentralen inledde sin verksamhet var måltidstjänster den viktigaste verksamhetsformen. Under det första verksamhetsåret tillreddes i köket drygt 6 000 (6 126) måltider av vilka omkring en tredjedel levererades hem till kunderna eller till olika institutioner, t.ex. daghem. Följande år var antalet måltider över 37 000. Måltidsservicens omfattning varierade då kunder tillkom och en del kunder bytte

leverantör. Matdistributionen till Prästgårdsbackens daghem upphörde 1994 och från början av 1996 upphörde leveranserna till arbetscentralen i Kyrkslätt. För att förhindra att måltidsservicen minskade i alltför hög grad började man 1995 experimentera med att erbjuda bespisning också vissa lördagar. Priset på en måltid steg 1997 från 23 mark till 25 mark.

År 1998 tillverkade man i servicecentralens kök 27 617 måltider av vilka 10 799 levererades till kunderna via den kommunala hemvården. Följande år beslöt socialnämnden, för hemvårdens räkning, köpa måltider av ett företag i Esbo, vilket väckte debatt i Kyrkslätt. Många tyckte att socialnämnden borde stöda en leverantör på den egna orten. De minskade måltidsleveranserna ledde till att servicecentralens ekonomi försämrades, vilket på sikt kunde ha lett till att hela verksamheten upphörde. Förlusten kunde dock halveras då två privata daghem från och med hösten 1999 började köpa sina måltider av servicecentralen.

Stiftelsens styrelse ansökte om B-rättigheter för utskänkning av alkoholdrycker och fick i februari 1998 rätt att servera alkohol i matsalen. Förbrukningen uppgavs dock vara anspråkslös. Man sålde under året alkohol för 4 015 mk. Alkoholförsäljningen upphörde då måltidsservicen övertogs av kommunen 2009.

Då en byggnad med servicebostäder byggdes invid servicecentralen, och stod färdig 2004, började man i servicecentralens kök tillreda måltider också för dem som bodde i servicebostäderna. Härefter arbetade man i köket sju dagar i veckan och antalet tillredda måltider ökade. Servicecentralen sålde 2005 nästan 68 500 måltider och följande år var antalet långt över 70 000. Hösten 2008 beslöt kommunen överta måltidsservicen. Kökspersonalen övergick den 1 mars 2009 i kommunens tjänst.

I Servicecentralens matsal finns plats för omkring 80 matgäster. Här serveras dagligen lunch mellan kl. 11 och 13.

En plats att samlas på

Föreningar som riktade sig till pensionärer och olika specialgrupper fick samlas i servicecentralen utan att betala hyra. Under de första verksamhetsmånaderna i slutet av 1991 kunde man notera cirka 70 möten under dagtid och 19 sammankomster på kvällstid. År 1992 samlades pensionärs- och invalidföreningar samt veteranföreningarna till 77 möten i huset, medan övriga aktörer höll 62 möten. Under de följande åren uppgick antalet sammankomster årligen till omkring 200.

År 1993 deltog i medeltal cirka 650–700 personer i månaden i möten som hölls på servicecentralen. År 1995 kunde man notera en märkbar ökning i användningen av servicecentralens utrymmen. 1997 och

1998 höll man cirka 270 sammanträden, och 1999 var man uppe i 331 möten. Förutom de sammankomster som pensionärsföreningarna och veteranföreningarna höll i huset hyrdes utrymmen ofta till arrangörer av kurser, seminarier, årsmöten och fester, speciellt under kvällar och veckoslut.

Av de föreningar som höll möten i servicecentralen nämns följande i stiftelsens årsberättelse för 2002:

Kyrkslätts Krigsveteraner

Kirkkonummen rintamaveteraanit

Kirkkonummen – Siuntion eläkeläiset

Kirkkonummen Kansalliset Seniorit

Kirkkommen Eläkkeensaajat

Kyrkslätts Pensionärer

Norra Kyrkslätts Pensionärer

Karjala-seura

Kirkkonummen Invalidiyhdistys

Syöpäyhdistys

Diabeteskerho

Parkinsonkerho

Deltagarantalet varierade på mötena. I Kyrkslätts pensionärers månadsmöten brukade omkring 100 personer delta, medan t.ex. Kirkkonummen – Siuntion eläkeläiset, som samlades flera gånger i veckan brukade ha omkring 30 personer på sina möten. I Karjala-seuras möten som hölls två gånger i månaden deltog vanligen tio medlemmar.

Kirkkonummen Rintamaveteraanit hade vanligen mellan 30 och 40 medlemmar på sina månadsmöten. Sauli Råman berättar att veteranmötenas sociala funktion är viktig. Man får träffa bekanta, dricka kaffe, prata om gångna tider och fundera över framtiden. *(tavataan, kahvitellaan, muistellaan menneitä ja pohditaan tulevaisuutta)*. Från och med år 2019 kunde föreningarna göra sina reserveringar med e-post och fick då samtidigt en bekräftelse på att utrymmet är bokat åt dem.

På Kyrkslätt Krigsveteraners månadsmöte i oktober 2016 fick veteranerna besök av två beväringar från Nylands brigad. Från vänster ses krigsveteranerna Johan Degerth, Helge Rehnström, Lars Sandberg, Fred Randström och Sven Hallgren. Till höger i förgrunden syns krigsveteranänkan Ragnhild Valkeapää. Foto Henrik Helenius.

På möten i servicecentralen brukar också skrivtolkar delta. Då kan de som är hörselskadade läsa på den vita duken vad som sägs i salen. Informatör Leo Puhakka och två beväringar från Nylands brigad berättar på Kyrkslätt Krigsveteraners möte i oktober 2016 om dagens stridsutrustning. Foto Henrik Helenius

Henrik Nordell, ordförande för Kyrkslätts Krigsveteraner, intervjuar på månadsmötet i april 2018 de forna flicklottorna Saga Ericsson (t.v.) och Gunhild Malmström (t.h.). Foto Kristian Lindfors

Bilden ovan togs på julmiddagen 2007. Bakom bordet sitter från vänster Mirjam Alanne, Evy Bergman, Leena Tuokko, Carita Erlin, Greta Rehnström ja Ritva Kjerin

Till de som brukar samlas på servicecentralen hör de s.k. Senioritorna. Gruppen består av pensionerade damer som arbetat som tjänstemän inom den kommunala administrationen. Senioritorna höll sin första

träff på servicecentralen i oktober 2002. Från år 2003 har de regelbundet samlats i ett kabinett i huset. Speciellt julmiddagen på servicecentralen har blivit en tradition för dem.

En verksamhetsledare

Servicecentralens föreståndare Raili Krogerus avgick från sin tjänst i mars 2001, varefter Raija Keihänen-Ekstam den 10 april 2001 enhälligt valdes till efterträdare, nu med titeln verksamhetsledare. I en intervju i Västra Nyland berättade hon att hon ville satsa på rehabilitering, ett bredare ADB-utbud och bättre samarbete med kommunen.

Verksamhetsledare Raija Keihänen-Ekstam i samtal med Rune Svahn i konditionsgruppen för män över 60. Foto Liisa Kosonen

Servicebostäder

Stiftelsen planerade bygga servicebostäder i anslutning till servicecentralen. Bostadsprojektet avancerade då stiftelsen 2001 fick löfte om aravapengar för bygget som beräknades kosta 22 miljoner mark. Planeringen av servicebostäderna kom igång 2002. Styrelsens vice ordförande Guy Hindrén och verksamhetsledare Raija Keihänen–Ekstam deltog i planeringsmötena. Byggnaden planerades av arkitektbyrån Heikki Tallgren Oy. I slutet av februari 2003 inleddes byggnadsarbetena. Projektets helhetskostnad uppgick till ca 4 miljoner euro.

Inom utsatt tid, den 27 februari 2004, blev bostäderna färdiga. Länsstyrelsen fastslog det högsta antalet boende till 47. Då stiftelsens styrelse valde hyresgäster till huset fick den 84 ansökningar. Omsättningen bland de boende i huset har varit stor. Vanligen har det funnits cirka 30 personer i bostadskön.

De boende i servicebostäderna kunde inta alla sina måltider i servicecentralen. Via en täckt gång som förenar bostadshuset med servicecentralen kan man ta sig från den ena byggnaden till den andra. För vården av de boende svarade Hoitotiimi Oy, inom koncernen Med one, som hade anställt 24 personer för vårdarbetet. Från år 2009 sköts vårdtjänsterna i kommunal regi.

Föreningen Lasimestarit ry/ Glasmästarna rf utförde och donerade glasmosaikarbetet, som hänger i fönsterkorridoren invid matsalen, som ett blickfång för de som äter eller rör sig där.

Internet för seniorer

Hösten 2002 arrangerades i servicecentralen första gången en internetkurs för seniorer. Då hade Sparbanksstiftelsen i Kyrkslätt donerat två datorer som seniorerna fick använda. Intresset för kursen var stort. Likaså de följande åren, men redan 2005 hade intresset minskat. På Servicecentralen fanns datorer som kunderna fritt fick använda. Då allt flera seniorer hade egen dator minskade användningen av centralens datorer. År 2005 fanns det endast en dator till allmän disposition.

Dagcenterverksamhet

Då servicecentralen fick ett understöd om 30 000 mark av kommunen för dagcenterverksamhet beslöt stiftelsens styrelse, på sitt möte den 30 juli 2001, sätta igång dagcenterverksamhet för åldringar. Som ledare för dagcentret fungerade närvårdare Tony Häggblom. Klienterna var i huvudsak kunder inom hem- och närståendevården. I verksamheten ingick olika former av motion, utfärder och hobbyverksamhet. På våren anlade man t.ex. en rabatt för blommor och grönsaker. Textillärare Kaja Lindberg deltog som instruktör i dagcentrets verksamhet på tisdagar. Dagcenterverksamheten produceras som försäljningstjänst till kommunens socialväsende. I maj 2006 beslöt socialnämnden att den inte längre köper tjänsten av servicecentralen utan att verksamheten i fortsättningen arrangeras i kommunal regi i Masaby.

De seniorer som deltog i dagcenterverksamheten åkte bland annat på utflykter och motionerade tillsammans. Man anlade också en blomrabatt som seniorerna fick sköta.

Konditionssalen den mest centrala verksamhetsformen

Toimi – Orka

Rehabilitering med hjälp av motion är ett billigt läkemedel och att motionera i grupp hjälper mot ensamhet och lindrig depression.

Raija Keihänen-Ekstam

Projektet Toimi-Orka, som innebar ledd rehabilitering och förebyggande motion för seniorer i grupper, inleddes 2006. Verksamheten understöddes av Penningautomatföreningen, som gav pengar till projektet till februari 2009. Servicecentralen hade tidigare endast ett mindre rum som användes för motion och rehabilitering. Nu kunde man bygga en 140 kvadratmeter stor konditionssal för ledd konditionsverksamhet. Centrets verksamhetsledare Raija Keihänen Ekstam betonade att rehabilitering med hjälp av motion är ett billigt läkemedel.

Projektet Orka fortsatte från mars 2009 till våren 2019 med stöd av Kyrkslätts kommun som köpte rehabiliteringstjänster av servicecentralen.

Förutom projektet Orka vekade flera olika typer av konditions- och rehabiliteringsgrupper i servicecentralen, bl.a. konditionsträning för män över 60, för veteraner och för svårt handikappade personer. Stiftelsen fick 2007 rätt att ordna rehabilitering för handikappade och ingick ett avtal med Folkpensionsanstalten (FPA). Då verksamheten konkurrensutsattes fick servicecentralen ett avtal som gällde till slutet av 2019 och därefter har förlängts till 2022. Grupper som sysslat med balans- och Pilatesövningar har också varit populära.

Krigsveteranen Matti Santamala provar roddmaskinen i konditionssalen under uppsikt av Raimo Elonsalo som deltog i verksamheten som volontär. Foto liisa Kosonen

För krigsveteranerna har servicecentralen arrangerat ledd konditionsträning. År 2010 skrev Kirkkonummen Sanomat att männens medelålder var 86 år.

Fysioterapeut Pauliina Unkeri, leder en konditionsgrupp 2014. Foto Hanni Nyqvist

Konditionsgrupper som sysslar med Pilatesövningar har varit mycket populära. Fysioterapeut Pauliina Unkeri, rekommenderar Pilates-övningar speciellt för den som sitter mycket i sitt arbete och känner sig styv.

Balansdynan är ett av de hjälpmedel man använder i samband med Pilates-övningar. Foto Hanni Nyqvist

Till vänster tränar Krister Malmström medan Michi Suzuki kollar läget. Foto Liisa Kosonen

I gruppen Äijä 60+, för män över 60, tränar man regelbundet under ledning av fysioterapeut Michi Suzuki, som gör ett personligt träningsprogram för varje deltagare.

Det är också viktigt att få en pratstund mellan träningspassen. Här samtalar från vänster Martti Salomaa, Jouko Nilsson och Kaarlo Pohjoispää. Foto Liisa Kosonen

Då servicecentralen 2011 fyllde 20 år sade styrelsens vice ordförande Fredrik Malmsten att det på Raili Krogerus tid fanns frisörska, alternativ terapeut, fotvård, tvättstuga och måltidsservice i huset. *De tre sistnämnda finns kvar. Den egna konditionssalen är nu den mest centrala verksamhetsformen. Vi fick den när dagcentret flyttade till Masaby.*

Stiftelsens vice ordförande Fredrik Malmsten och stiftelsens verksamhetsledare Raija Keihänen-Ekstam på servicecentralens 20-årsfest 2011. Foto Liisa Kosonen

På servicecentralens 20-årsfest underhöll glada Ranja Siikasaari med sin familjeorkester, från vänster Ranja, Ari, Eerik och Hannu-Pekka Siikasaari vid pianot. Foto Liisa Kosonen

Servicecentralens verksamhetsledare Raija Keihänen-Ekstam, som själv firade tioårsjubileum som verksamhetsledare, berättade att huset dagligen används av omkring 1 000 personer. *Det börjar bli trångt och det går inte att bygga till. Vi behöver en större motionssal och mera samlingsutrymmen. Föreningarna får nämligen gratis använda utrymmena. Kommunen sköter numera måltidsservicen och den besvärliga konkurrensutsättningen vilket har gjort livet lättare för oss. I verksamheten deltar också frivilliga som hjälper till på olika sätt. De går t.ex. ut på promenader med åldringarna.*

Från understödsbetalare till hyresgäst

Kyrkslätts kommun betalade tidigare verksamhetsunderstöd till Stiftelsen för servicecentralen, men då en lagändring gjorde att det blev förbjudet för kommuner att betala verksamhetsbidrag åt stiftelser uppstod en mycket kritisk situation för stiftelsen. Hela verksamheten var hotad då det framgick att kommunen från och med ingången år 2014 inte längre kan betala understöd till stiftelsen. Det gällde att finna nya lösningar. Efter förhandlingar ingick stiftelsen och kommunen i början av 2014 ett avtal om att kommunen under tiden 1 mars–31 augusti 2014 betalar hyra till stiftelsen.

Medan hyresavtalet var i kraft förde stiftelsen och kommunen fortsatta förhandlingar om servicecentralens framtid. Stiftelsens styrelse betonade att stiftelsen vill fortsätta som en självständig aktör och tjänsteproducent samt att de organisationer som hållit sina sammankomster i huset bör få göra det i fortsättningen utan att betala ersättning.

Stiftelsen för servicecentralen och Kyrkslätts kommun ingick senare, efter förhandlingar, ett nytt hyresavtal som gällde fram till slutet av 2016. Enligt avtalet hyrde kommunen personalens utrymmen i stiftelsens bostadshus, samt köket, matsalen och kabinett i servicecentralen. Enligt avtalet kunde

pensionärsorganisationerna hålla sammankomster på samma villkor som tidigare. Hyresavtalet förlängdes 2017, att gälla tillsvidare.

Hela verksamheten kunde ha upphört om man inte hade uppnått ett hyresavtal. Härefter fyllde stiftelsen sitt syfte genom att erbjuda bostadstjänster och rehabiliterande verksamhet, arrangera gymnastik- och hobbygrupper samt upprätthålla en konditionssal. Kommunen köpte stiftelsens tjänster och svarade för vården av de boende i servicebostäderna.

I december 2017 blev stiftelsen en del av Kyrkslätts kommunkoncern och iakttar härefter kommunens koncernregler. Stiftelsen knöts starkare till Kyrkslätts kommun och måste följa betydligt flera regler än tidigare. Det ställdes större krav på avtal och bokföring, föredragningslistor och protokoll samt hela på hela beslutsprocessen. Hyresavtalet mellan stiftelsen och kommunen förnyades 2020.

En verkställande direktör

Den 1 juni 2018 gick Raija Keihänen-Ekstam i pension. Hon hade då innehaft sin tjänst på servicecentralen i 17 år och efterträddes av ingenjör Lasse Männikkö som även är utbildad disponent. I och med att den nya verkställande direktören tillträdde övergick stiftelsen till att digitalisera verksamheten så långt som möjligt.

VD Lasse Männikkö, här tillsammans med Stiftelsens fysioterapeuter Christa Sågbom, Piia Mäkelä och Sarah Peltonen

Stiftelsens styrelseordförande, Ulrika Sjöholm, är nöjd över att stiftelsen nu har en verkställande direktör som är tekniskt kunnig och betonar att husets tekniska del aldrig har varit så välskött som nu, *när det nya alarmsystemet för boendena togs i bruk gick det mycket smidigt, i och med att Lasse är så kunnig.*

Covid 19 En annorlunda tid

År 2020 blev ett annorlunda år. Verksamheten var i full gång i början av året, men den 13 mars 2020 måste man, på grund av Coronaepidemin, göra stora inskränkningar. Endast i konditionssalen kunde verksamheten fortsätta då man begränsade antalet besökare och vidtog försiktighetsåtgärder för resten av vårterminen. På hösten fortsatte verksamheten, varvid man vidtog flera säkerhetsåtgärder. Bland annat minskades konditionsgrupperna så att högsta antalet deltagare, som tidigare var 16, nu begränsades till 11. Instruktörerna och kunderna använde mask, och omklädningsrummen användes så att endast en del av gruppen samtidigt vistades i rummet.

På grund av att epidemiläget förvärrades på orten avslutades konditionsgrupperna på höstterminen 2020 tidigare än beräknat. För de boende i servicehuset arrangerades musikterapi och sittande gymnastik, men tyvärr kunde man inte göra det alltför många gånger. Under vårterminen 2021 hölls motions- och konditionsgrupper igen men avbröts på nytt i mars. På höstterminen startar igen dryga tio grupper men med begränsat antal deltagare.

Servicecentralen 30 år

Den 1 oktober 2021 har det förflutit 30 år sedan servicecentralen inledde sin verksamhet. Under många år var måltidsservisen den viktigaste verksamheten. Dess betydelse växte då huset med servicebostäder hade byggts 2004. Fem år senare övertog kommunen måltidsservicen.

Från början har servicecentralen varit en viktig samlingsplats för bl.a. pensionärs- och veteranföreningarna, men också för andra aktörer har huset varit en viktig samlingsplats för möten, kurser, fester och seminarier.

Servicecentralens egen verksamhet omfattade i början en mängd olika motions- och hobbykurser, konstkurs och bland annat deklamations- och diskussionsgrupper. Med tiden har man gallrat i utbudet och i dag är verksamheten koncentrerad till bostadstjänster och rehabiliterande verksamheterna, till att arrangera motionsgrupper och upprätthålla en konditionssal. Motion och rehabilitering och att hålla fastigheten i gott skick är i dag den viktigaste verksamheten.

Ekonomin har tidvis varit problematisk och verksamheten har t.o.m. varit hotad. För närvarande är Social- och hälsovårdsreformen, som förverkligas mellan 2021 och 2023, en utmaning för framtiden då man inte vet hur reformen kommer att påverka stiftelsens verksamhet. Den nya styrelsen för stiftelsen, som utnämns hösten 2021, får ta itu med den utmaningen.

Text:

Sigbritt Backman

Källor:

Kommunfullmäktiges protokoll 22.3.1980, 25.6.1987, 29.9.1988, 30.8.1990

Kommunstyrelsens protokoll 15.2.1988, 19.9.1988

Kyrkslätts kommunberättelse 1988

Verksamhetsberättelser för Kirkkonummen Vanhusten Palvelukeskuksen säätiö – Stiftelsen Kyrkslätts Servicecentral för åldringar 1991–1998

Verksamhetsberättelser för Kirkkonummen Palvelukeskussäätiö – Stiftelsen för Kyrkslätts Servicecentral 1999, 2002–2020

Artiklar om servicecentralen i Kirkkonummen Sanomat och Västra Nyland

Muntliga uppgifter

Ritva Kjerin, Henrik Nordell, Päivi Kujasalo, Aaro Hussi, Sauli Råman, Lasse Männikkö

E-post

Ulrika Sjöholm

Tack Kirkkonummen Sanomat för bildmaterial